

Květná (pašijová) neděle

27. března 2021

Antifona – Mt 21,9

Hosana synu Davidovu! Požehnaný ten, který přichází ve jménu Hospodinově!
Král izraelský! Hosana na výsostech!

Evangelium v ročním cyklu B – Jan 12,12-16

Požehnaný, kdo přichází ve jménu Páně.

Slova svatého evangelia podle Jana.

Mnoho lidí, kteří přišli na svátky, slyšelo, že Ježíš jde do Jeruzaléma. Tu vzali palmové ratolesti, vyšli mu naproti a volali: „Hosana! Požehnaný, který přichází ve jménu Páně, král izraelský!“ Ježíš našel mladého oslíka a posadil se na něj, jak je psáno: `Neboj se, síónská dcero! Hle, tvůj král přichází, sedí na oslátku.' Jeho učedníci to zprvu nechápali, ale teprve až byl Ježíš oslaven, rozpomenuli se, že to bylo o něm psáno a že mu to tak udělali.

Vstupní modlitba

Všemohoucí, věčný Bože,
tys nám poslal svého Syna:
stal se člověkem,
ponížil se a byl poslušný až k smrti kříže;
dej, ať také my za všech okolností konáme tvou vůli,
abychom tvého Syna následovali
a měli účast na jeho vzkříšení.
Neboť on s Tebou v jednotě Ducha Svatého žije a kraluje po všechny věky věků.
Amen

1. čtení – Iz 50,4-7

Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou, ale vím, že nebudu zahanben.

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Pán, Hospodin, mi dal dovedný jazyk, abych uměl znaveného poučovat (utěšujícím) slovem. Každé ráno mi probouzí sluch, abych ho poslouchal, jak je povinnost učedníka. Pán, Hospodin, mi otevřel ucho a já se nezdráhal, necouvl nazpět. Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili, své líce těm, kteří rvali můj vous. Svou tvář jsem neskryl před hanou a slinou. Pán, Hospodin, mi však pomáhá, proto nejsem potupen. Proto dávám své tváři ztvrdnout v křemen a vím, že nebudu zahanben.

Žl 22,8-9.17-18a.19-20.23-24

Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?

Posmívají se mi všichni, kdo mě vidí,
šklebí rty, pokyvují hlavou:
„Spoléhal na Hospodina, ať ho vysvobodí,
ať ho zachrání, má-li ho rád!“

Obkličuje mě smečka psů,
tlupa zlosynů mě svírá.
Probodli mi ruce i nohy,
spočítat mohu všechny své kosti.

Dělí se o můj oděv,
losují o můj šat.
Ty však, Hospodine, nestůj daleko,
má sílo, pospěš mi na pomoc!

Budu vyprávět svým bratřím o tvém jménu,
uprostřed shromáždění budu tě chválit.
„Kdo se bojíte Hospodina, chvalte ho,
slavte ho, všichni z Jakubova potomstva.

2. čtení – Flp 2,6-11

Ponížil se, proto ho také Bůh povýšil.

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Filipánům.

Kristus Ježíš, ačkoli má božskou přirozenost, nic nelpěl na tom, že je rovný Bohu, ale sám sebe se zřekl, vzal na sebe přirozenost služebníka a stal se jedním z lidí. Byl jako každý jiný člověk, ponížil se a byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno, takže při Ježíšově jménu musí pokleknout každé koleno na nebi, na zemi i v podsvětí a každý jazyk musí k slávě Boha Otce vyznat: Ježíš Kristus je Pán.

Zpěv před evangeliem – Flp 2,8-9

Kristus byl poslušný až k smrti, a to k smrti na kříži. Proto ho také Bůh povýšil a dal mu Jméno nad každé jiné jméno.

Pašije v ročním cyklu B – Mk 14,1-15,47

Umučení našeho Pána Ježíše Krista podle Marka.

Bylo dva dni před velikonoce a svátky nekvašeného chleba. Velekněží a učitelé Zákona hledali příležitost, jak by se Ježíše lstí zmocnili a jak by ho připravili o život; říkali totiž: „Jenom ne o svátcích, aby nedošlo ke vzbouření lidu.“ Když byl Ježíš v Betánii v domě Šimona Malomocného, přišla k němu při jídle žena s alabastrovou nádobkou drahocenného oleje z pravého nardu, rozlomila nádobku a olej mu vylila na hlavu. Někteří to však těžce nesli a mezi sebou si říkali: „Nač došlo k takovému plýtvání tím olejem? Vždyť se ten olej mohl prodat za víc než tři sta denárů a mohli jsme je dát chudým.“ A zlobili se na ni. Ježíš však řekl: „Nechte ji! Proč jste na ni zlí? Vykonala na mně dobrý skutek. Vždyť chudé máte mezi sebou vždycky a můžete jim prokazovat dobrodiní, kdykoli chcete, mne však vždycky nemáte. Udělala, co mohla: už napřed moje tělo pomazala k pohřbu. Amen, pravím vám: Všude na celém světě, kde bude hlásáno evangelium, bude se na její památku vypravovat také o tom, co vykonala.“

Jidáš Iškariotský, jeden z Dvanácti, odešel k velekněžím, aby jim ho zradil. Jak to uslyšeli, zaradovali se a slíbili, že mu dají peníze. Hledal tedy vhodnou příležitost, jak by ho zradil.

První den o svátcích nekvašeného chleba, když se zabíjel velikonoční beránek, zeptali se učedníci (Ježíše): „Kam chceš, abychom ti šli připravit velikonoční večeři?“ Tu poslal dva ze svých učedníků a řekl jim: „Jděte do města, a (tam) vás potká člověk, který ponese džbán vody. Jděte za ním, a kam vejde, řekněte hospodáři: `Mistr vzkazuje: Kde je pro mě večeřadlo, v kterém bych mohl se svými učedníky jíst velikonočního beránka?' On vám ukáže velkou horní místnost opatřenou lehátky a připravenou. Tam nám přichystejte večeři!“ Učedníci odešli, přišli do města a našli všechno tak, jak jim řekl, a připravili velikonočního beránka.

Večer přišel Ježíš s Dvanácti. Když byli u stolu a jedli, řekl: „Amen, pravím vám: Jeden z vás mě zradí, ten, který se mnou jí.“ Zarmoutili se a začali mu říkat jeden přes druhého: „Jsem to snad já?“ Odpověděl jim: „Jeden z Dvanácti, který si se mnou namáčí v téže míse. Syn člověka sice odchází, jak je o něm psáno, ale běda tomu člověku, který Syna člověka zradí. Pro toho člověka by bylo lépe, kdyby se nebyl narodil.“

Když jedli, vzal chléb, požehnal ho, lámal a dával jim ho se slovy: „Vezměte. To je mé tělo.“ Potom vzal kalich, vzdal díky, podal jim ho a pili z něho všichni. A řekl jim: „To je má krev, (krev) nové smlouvy, která se prolévá za všechny. Amen, pravím vám: Už nikdy nebudu pít z plodu révy až do toho dne, kdy z nového (plodu) budu pít v Božím království.“

Potom zazpívali chvalozpěv a vyšli na Olivovou horu. Ježíš jim řekl: „Všichni se pohoršíte, neboť je psáno: `Budu bít pastýře, a ovce se rozprchnou.' Ale po mém vzkříšení vás předejdu do Galileje.“ Petr mu (na to) řekl:

„I kdyby se všichni pohoršili, já ne!“ Ježíš mu odpověděl: „Amen, pravím ti, že ty dnes, této noci, dříve než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ Ale on ještě rozhodněji tvrdil: „I kdybych měl s tebou jít na smrt, nezapru tě!“ Stejně tak mluvili všichni.

Přišli k venkovskému dvorci zvanému Getsemany. Ježíš řekl učedníkům: „Poseďte tady, až se pomodlím.“ A vzal s sebou Petra, Jakuba a Jana. Pak se ho zmocnila hrůza a úzkost. Řekl jim: „Má duše je smutná až k smrti. Zůstaňte zde a bděte!“ Trochu poodešel, padl na zem a modlil se, aby ho, jestliže je to možné, minula ta hodina. Řekl: „Abba, Otče, tobě je všechno možné; odejmi ode mě tento kalich! Avšak ne co já chci, ale co ty (chceš).“ Potom se vrátil a našel je, jak spí. Řekl Petrovi: „Šimone, spíš? To jsi nemohl ani jednu hodinu bdít? Bděte a modlete se, abyste nepřišli do pokušení. Duch je sice ochotný, ale tělo je slabé.“ A zas odešel a modlil se stejnými slovy. Znovu se vrátil a našel je, jak spí, protože se jim únavou zavíraly oči, takže nevěděli, co by mu odpověděli.

Přišel potřetí a řekl jim: „Ještě spíte a odpočíváte? - Už dost! Přišla ta hodina: teď bude Syn člověka vydán do rukou hříšníků. Vstaňte, pojd'me! Hle, je tady můj zrádce.“ Když ještě mluvil, hned se objevil Jidáš, jeden ze Dvanácti, a s ním celý houf s meči a kyji, (jak je poslali) velekněží, učitelé Zákona a starší. Jeho zrádce s nimi smluvil znamení: „Koho políbím, ten to je; toho se chopte a obezřetně ho odved'te!“ A když (Jidáš) přišel, hned přistoupil (k Ježíšovi) a řekl: „Mistře“ a políbil ho. Oni pak vztáhli ruce na (Ježíše) a zmocnili se ho. Jeden z okolostojících však vytasil meč, udeřil veleknězova služebníka a ut'al mu ucho. Ježíš jim řekl: „Jako na zločince jste vytáhli s meči a kyji, abyste mě zatkli. Býval jsem den co den u vás v chrámě a učil, a nezmocnili jste se mě. Nuže, ať se splní (výroky) Písma!“ Tu ho všichni opustili a utekli. Jeden jinoch šel za ním, měl pouze lněné plátno přehozené přes holé tělo. I toho se chtěli zmocnit, ale on jim nechal plátno v rukou a utekl nahý.

Ježíše odvedli k veleknězi. Tam se shromáždili všichni velekněží, starší a učitelé Zákona. Petr šel zpovzdálí za ním až dovnitř do veleknězova dvora; sedl si mezi služebníky k ohni a ohřívával se. Velekněží a celá velerada hledali nějaké svědectví proti Ježíšovi, aby ho mohli odsoudit k smrti, ale nenacházeli. Mnozí sice proti němu lživě vypovídali, ale jejich výpovědi nebyly shodné. Někteří pak vystoupili a lživě proti němu vypovídali: „My jsme ho slyšeli, jak říkal: Já zbořím tento chrám, udělaný rukama, a ve třech dnech vystavím jiný, rukama neudělaný.“ Ale ani v této věci nebylo jejich svědectví shodné.

Tu povstal velekněz, (postavil se) doprostřed a zeptal se Ježíše: „Nic neodpovídáš na to, co tito (lidé) proti tobě vypovídají?“ On však mlčel a vůbec nic neodpověděl. Velekněz se ho znovu zeptal: „Ty jsi Mesiáš, syn Požehnaného?“ Ježíš odpověděl: „Tys (to) řekl. A uvidíte Syna člověka, jak sedí po pravici Všemohoucího a jak přichází v nebeských oblacích.“ Tu roztrhl velekněz své roucho a prohlásil: „Nač ještě potřebujeme svědky? (Právě) jste slyšeli rouhání. Co o tom soudíte?“ Oni všichni prohlásili, že je hoden smrti.

Někteří začali na něho plivat, zahalovali mu tvář, tloukli ho pěstmi a říkali mu: „Ukaž, že jsi prorok!“ Také služebníci se do něho pustili a bili ho.

Petr byl dole na dvoře a přišla tam také jedna z velekněžových služek. Když uviděla Petra, jak se ohřívá, podívala se na něj a řekla: „Ty jsi také byl s tím nazaretským Ježíšem!“ Ale on to zapřel: „Nevím ani nerozumím, co povídáš.“ Pak šel ven k prostranství u brány. A kohout zakokrhál. Ta služka tam Petra uviděla a hned zase začala říkat (lidem), kteří tam stáli: „To je jeden z nich.“ Ale on opět zapíral. Za chvíli zase řekli Petrovi ti, kteří tam stáli: „Opravdu, patříš k nim, vždyť jsi přece Galilejec.“ On se však začal zaklínat a přísahat. „Neznám toho člověka, o kterém mluvíte!“ A hned zakokrhál kohout podruhé. Tu si Petr vzpomněl na slovo, které mu Ježíš řekl: „Než kohout dvakrát zakokrhá, třikrát mě zapřeš.“ A propukl v pláč.

Hned zrána velekněží se staršími a učiteli Zákona, to je celá velerada, vynesli rozhodnutí, dali Ježíše v poutech odvést a vydali ho Pilátovi. Pilát se ho otázal: „Ty jsi židovský král?“ On mu odpověděl: „Ty (to) říkáš.“ Velekněží proti němu přednesli mnoho žalob. Pilát se ho znovu zeptal: „Nic neodpovídáš? Hleď, co všechno na tebe žalují!“ Ježíš však už vůbec nic neodpověděl, až se Pilát divil.

O svátcích jim (vladař) propouštěval vězně, o kterého požádali. Právě byl ve vězení jistý Barabáš ještě s jinými vzbouřenci, protože se při vzpouře dopustili vraždy. Lid přišel nahoru a začal Piláta prosit o to, co pro ně vždycky dělával. Pilát jim na to řekl: „Chcete, abych vám propustil židovského krále?“ Věděl totiž, že ho velekněží vydali z nenávisti. Velekněží však poštvali lid, ať jim raději propustí Barabáše. Pilát se jich znovu zeptal: „Co tedy mám udělat s tím, kterému říkáte židovský král?“ Oni začali křičet: „Ukřižuj ho!“ Pilát jim namítl: „Ale co udělal špatného?“ Oni však křičeli ještě víc: „Ukřižuj ho!“ Pilát chtěl lidu vyhovět, proto jim propustil Barabáše. Ježíše dal zbičovat a vydal ho, aby byl ukřižován.

Vojáci ho odvedli dovnitř dvora, to je do vládní budovy, a svolali celou četou. Oblékli mu rudý plášť, upletli trnovou korunu a nasadili mu ji. Pak ho začali pozdravovat: „Bud' zdrav, židovský králi!“ Bili ho rákosovou holí po hlavě, plivali na něj, klekali na kolena a holdovali mu. Když se mu dost naposmívali, svlékli mu rudý plášť, oblékli mu zase jeho šaty a vyvedli ho, aby ho ukřižovali.

Jistého Šimona z Kyrény, který právě přicházel z pole a šel kolem – otce Alexandrova a Rufova – přinutili, aby nesl jeho kříž. Přivedli ho na místo, kterému se říkalo Golgota, což znamená v překladu Lebka. Dávali mu víno s přimíchanou myrhou, ale on ho nepřijal.

Přibili ho na kříž a rozdělili si jeho šaty: losováním o nich rozhodli, co si kdo má vzít. Bylo devět hodin dopoledne, když ho ukřižovali. Jeho provinění hlásal nápis: „Židovský král“. Zároveň s ním ukřižovali dva zločince, jednoho po jeho pravici, druhého po levici. Ti, kdo přecházeli okolo, potupně proti němu mluvili, potřásali hlavou a říkali:

„Hleďme, chceš zbořit chrám a ve třech dnech ho zase vystavět! Zachraň sám sebe a sestup z kříže!“ Stejně tak se mu mezi sebou posmívali i velekněží a učitelé Zákona a říkali: „Jiným pomohl, sám sobě pomoci nemůže. Mesiáš, izraelský král! Ať nyní sestoupí z kříže, abychom to viděli a uvěřili!“ Tupili ho i ti, kdo byli spolu s ním ukřižováni.

Když bylo dvanáct hodin, nastala tma po celém kraji až do tří odpoledne. Ve tři hodiny zvolal Ježíš mocným hlasem: „Eloi, Eloi, lema sabachthani?“, to je v překladu: „Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?“ Když to uslyšeli někteří z těch, kdo stáli kolem, řekli: „Hleďte, volá Eliáše!“ Jeden z nich odběhl, namočil houbu do octa, nastrčil ji na rákosovou hůl a chtěl mu dát pít; říkal přitom: „Počkejte, chceme vidět, zdali ho Eliáš přijde sejmout!“ Ježíš však vydal mocný hlas a vydechl naposled.

Chvilé tiché modlitby v kleče.

Tu se chrámová opona roztrhla vpůli odshora až dolů. Když setník, který stál při tom naproti němu, uviděl, že tak vydechl naposled, prohlásil: „Tento člověk byl opravdu Syn Boží!“

Zpovzdálí také přihlížely (některé) ženy, mezi nimi Marie Magdalská, Marie, matka Jakuba Mladšího i Josefa, a Salome. Ty ho následovaly a sloužily mu už tehdy, když působil v Galileji – i mnoho jiných, které spolu s ním přišly do Jeruzaléma.

Mezitím už nastal večer. Protože byl den příprav před sobotním svátkem, přišel vážený člen velerady Josef z Arimatie, který sám také očekával Boží království, a odvážně šel k Pilátovi a vyžádal si Ježíšovo tělo. Pilát se podivil, že by už zemřel. Dal si proto zavolat setníka a ptal se ho, zdali je už mrtev. Když mu to setník potvrdil, daroval Josefovi mrtvé tělo. Ten koupil lněné plátno, sňal tělo, zavinul ho do plátna a uložil do hrobky, která byla vytesaná ve skále, a před vchod do hrobky přivalil kámen. Marie Magdalská a Marie, matka Josefova, se dívaly, kam byl (Ježíš) položen.